

SIBYLLINA ORACULA.

Hoc principium sumpsimus ex Theophilo, sexto Antiochensis ecclesie episcopo, qui sic scribit: Sibylla, quæ cum apud cæteras nationes, tum apud Græcos fuit uates, in principio suæ uaticinationis, hominum genus ita obiurgat:

SIBYLLAE LIBER PRIMVS. DE
Deo, qui principio caret.

Ortales homines, uilissima corpora
carnis,
Cur uos effertis, neq; finem cernitis
æui?

De Deo. Non tremitis, summumq; Deum (quo præside statis)
Non formidatis? qui conspicit omnia testis,
Conditor omnia qui nutrit, cunctisq; suauem
Indidit afflatum, mortales qui regat omnes,
Vnus qui solus regnat Deus, atq; supremus,
Omnipotens, nunquam genitus, qui cõspicit ipse
Omnia, mortali non aspectabilis ulli.
Corporeis oculis etenim quis cernere uerum,
Aeternumq; Deum possit, cœlumq; colentem?
Cum neq; splendentis radiantia lumina solis
Sustineant homines mortales cernere contra.

Hunc colite, huc unum, qui solus regnat in orbe,

Qui

ΟΙ ΤΗΣ ΣΙΒΥΛΛΑΣ

ΧΡΗΣΜΟΙ.

ΣΙΒΥΛΛΑΣ ΒΙΒΛΙΟΝ Α. ΓΕ-
εἰ τοῦ ἀναρχοῦ θεοῦ.

Ἄνθρωποι θνητοὶ καὶ σαρ- 1
 κιννοὶ, ὕδαζν ἐόντες,
 Γῶς ταχέως ὑψοῦσθε, βίου
 τέλος οὐκ ἐσορῶντες;
 Οὐ τρέμετ', ὕδὲ φοβῶσθε
 θεοῦ, τὸν ἐπίσημο πορ ὑ-
 μῶν

Ἐψισορ, γνώσει πανεπόπῆλυ, μαρτύρα πάντων,
 Γανῶτροφορ, ἡσίσιλυ, ὅστις γλυκὺν πνσῦμ' ἐν ἀπασι 2
 Κάτθειτο, χ' ἡγητῆρα βροτ' πάντων ἐποίησερ,
 Εἰς θεός, ὅς μόνος ἀρχεῖ ὑπερμεγέθης, ἀγνήης, 3
 Γανῶτροφάτωρ, ἀόρατος, ὁρῶν μόνος αὐτὸς ἀπαντα,
 Αὐτὸς δὲ βλέπεται θνητῆς ὑπὸ σαρκὸς ἀπάσης.
 Τίς γὰρ σαφῆς διύαται τὸν ἐπερραῖορ καὶ ἀληθῆ 4
 ὀφθαλμοῖσιρ ἰδεῖν θεοῦ ἀμβροτορ, ὅς πόλορ οἰκῆ;
 Αλλ' ὕδὲ ἀψίνωρ κατ' ἐναντίορ ἡελίοιο
 Ἄνθρωποι σκῆλαι διύαονται, θνητοὶ γεγαῶτες
 Ἄνδρες, ἐνὸς τήεσι φλέβες καὶ σάρκες ἐόντες,
 Αὐτὸρ τὸν μόνορ ὄντα σέβετε' ἡγήτορα νόσμου, 5

6

08

- Ος μόνος εἰς αἰῶνα καὶ ἐξ αἰῶνος ἐτέχθη,
 Αὐτογενής, ἀγέννητος, ἅπαντα κρᾶτῶν διαπαντός,
 Πᾶσι βροτοῖσι κνώρ, τὸ κριτήριον ἐν φάει κοινῶν,
 Τῆς κακοδουλοσύνης ἢ τὸν ἄξιον ἔξετε μισθόν,
 Ὅτι θεὸν προλιπόντες ἀληθινόν, ἀσνάοιτε,
 Δοξάζετε, αὐτῶ τε θύειν ἰδρᾶς ἐνατόμβας,
 Δαίμοσι τὰς θυσίας ἐποιήσατε, τοῖσι κν ἄδην,
 Τύφῳ καὶ μανίῃ ἢ βαδίσετε, καὶ τέρβον ὀρθῶν
 Ευθῆαρ προλιπόντες, ἀπήλθετε. καὶ δι' ἀπανθῶν
 Καὶ σπολόπων ἐπλανᾶσθε, βροτοὶ πάνσαθε, μάταια
 Ρεμβόμενοι σιοτίη, κῆ ἀφεγγεῖ νυκτὶ μελαίνῃ: (οἱ
 Καὶ λίπετε σιοτίην νυκτός, φωτός ἢ λάβεθε:
 6 Οὗτος ἰδὲ πάντεσι σαφής, ἀπλάντος ὑπαίχης,
 Ἐλθετε, μὴ σιοτίην ἢ διώνετε, καὶ γνώφορ αἰεὶ.
 Ἡελίε γλυκυδωρῆς ἰδὲ φάος ἔξοχα λάμπει:
 Γνώτε ἢ καταθέμενοι σοφίην ἐν στήθεσι κνύμων.
 Εἷς θεὸς ἐστὶν, βροχᾶς, ἀνέμος, σφοδρὸς ἐπιπέμπων
 Αστροπᾶς λιμῆς καὶ λοιμῶν, καὶ κήδεα λυγρὰ,
 Καὶ νιφετὸς, κρύσταλλα. τί δὴ καθ' ἐν ἔξαγορῶν;
 Οὐρανὸς ἠγᾶται, γαίης κρᾶτῆι, αὐτὸς ὑπαίχης
 Καὶ πρὸς τὰς γενετὰς λεγομένους ἔφη:
 Εἰ ἢ γεννητὸν ὅλως καὶ φθείρεται, ὃ δυνάτ' ἀνδρῶν
 Ἐκ κρηῶν μήτρας τε θεὸς τετυπωμένος εἶναι.
 7 Αλλὰ θεὸς μόνος εἷς πανυπέριστος, ὃς πεποιήκων
 8 Οὐρανὸν, ἠελιόρ τε, καὶ ἀστέρων, ἠδὲ σελιύων,
 9 Καρποφόρον γαῖαν τε, καὶ ὕδατος οἰδηματὰ πόντων,
 Οὐρεα θ' ὑψήεντα, καὶ ἀκόνια χσύματα πηγῶν,
 Τῶν

Qui solus semperq; fuit, semperq; futurus,
 Non genitus, per se constans, tenet omnia semper,
 Et uiget in cunctis mortalibus. atq; uigorem
 Sensibus insinuat, communis luminis autor.
 Præmia sed prauæ mentis digna accipietis:
 Quandoquidem æternoq; Deo, ueroq; relicto,
 Cui decus, & sacro debetur uictima ritu,
 Manibus infernis fecistis sacra superbi.
 Insaniq; uia recta ueraq; relicta,
 Erratis per iter scopulis & sentibus horrens.
 Desinite in tetra noctis titubare tenebris,
 Vani mortales: noctisq; nigrore relicto,
 Utimini (patet en cunctis errore sine ullo)
 Solis luce, suo qui lumine cuncta serenat.
 Atq; hoc pectoribus sapienter noscite uestris:
 Unus, qui pluias mittit, motusq; notosq;
 Est Deus: atq; fames, pestes, tristesq; dolores,
 Atq; niues, glaciem. sed quorsum singula pando?
 Imperat & cœlis, & terræ præsidet. Ipse est.

De ijs autem qui generati dicuntur, ait:

Quod si progenitū est, prorsum interit: exq; uirili
 Fœmineoq; nequit membro Deus esse creatus.
 Sed Deus est unus solus, rerumq; supremus,
 Qui cœlum, solem, stellas, lunamq; creauit,
 Frugiferam terram, pontiq; fluentia tumentis,
 Excelsos montes, fontesq; perennè scatentes,
 Et sub aquis degens genus innumerabile gignit,

In hoc uer-
fu diuina-
ui.

In simula-
cricolas.

Quæq; premunt terram serpētia corpora nutrit,
 Et uarias uolucres, seu balbas, siue canoras,
 Stridentes, teneras, sulcantes aera plantis,
 Et genus imposuit syluis agreste ferarum,
 Subiecitq; pecus nobis mortalibus omne,
 Cunctorumq; ducem fecit diuinitus ortum,
 Subiecitq; uiro quæ uel comprehendere non sit.
 Nam quis hæc ualeat mortalis noscere cunctas?
 Ipse sed hæc solus nouit, qui condidit unus,
 Autor inextinctus, æternus, in æthere degens,
 Et multo maiora bonis bona præmia reddens,
 Iniustosq; malosq; ira pœnisq; coercens,
 Immittens bellum, pestem, durosq; dolores.
 Stirpitus, ô homines, cur insurgendo peritis?
 Non pudet in diuos, feles & bruta referre?
 An non est rabies, cæcæq; insania mentis?
 Tauros furantur diui, prædantur & ollas.
 Quosq; poli sedes aureas habitare deceret,
 Hos caries, densisq; infestat aranea telis.
 Serpentes colitis, stulti, felesq; canesq;
 Et uolucres, & quæ serpunt animalia terræ.
 Et fabricata manu simulachra, et saxea signa,
 Et passim lapidum moles. hæc, uanaq; multa
 Præterea colitis, quæ sunt turpissima dictu.
 Talia sunt hominum stultorum numina falsa,
 Quorum mortiferum distillat ab ore uenenum.

Τῶν τε ἐν ὕδασι πάλι γέννησιν ἀνέριθμοι πολὺ πλῆ
 ἔρπειτ' ἢ γαίης κινέμενα ψυχροτροφέτε, (θός:
 Γοιμίλατε ἢ λιγῶν λυγροθρόα, τραυλίζοντα,
 Ξουθα, λιγυροπτερόφωνα, ταφάσονται ἀέρα ταρσοῖς.
 Ἐρ ἢ νάπαις ὀρέων ἀχρία γένναν θέτο θηρῶν,
 Ἡμῖν τε ἢ ἴνῃ ὑπέταξεν πάντα βροτοῖσιν:
 Γάντων δ' ἢ γητῆρα πατέσῃσιν θεότσητον,
 Ἀνδρῶν δ' ὑπέταξεν παμποίνιλα κ' οὐκ ἀτάληπτα.
 Τίς γὰρ σάφ' ἔδειξε θνητῶν γνῶναι τάδ' ἅπαντα: 10
 Ἀλλ' αὐτὸς μόνος οἶδεν ὁ ποιήσας τάδ' ἀπ' ἀρχῆς,
 ἀφθαρτος ἢ ἴσῃς, αἰώνιος, αἰθέρα ναίωρ: (δὸρ:
 τοῖς ἀγαθοῖς ἀγαθὸν προσφέρων πολὺ πλῆθονα μι-
 τοῖς ἢ κακοῖς, ἀδύνοῖς τε, χόλον καὶ θυμὸν ἐγέρων,
 καὶ πῆλεμον καὶ λοιμὸν, ἢ δ' ἀλγεα διακρυόσῃτα. f. λοιμὸν τε
 ἢ δ' ἢ.
 Ἀνθρώποι τι μάττω ὑψέμενοι ἐνερίζουσι
 Αἰχμηθῆτε γάλας καὶ κνώδαλα θειοποιουῦτες,
 οὐκ ἀνίη καὶ λύσσα φρονῶν, καὶ τ' ἐσθῆσι φαίη: 11
 Εἰλοπόδας κλέπῃσιν θεοῖ, συλῶσι ἢ χύτρας, 12
 Ἀντὶ ἢ χρυσίοντα πόλον καταποίονα ναίειν, f. ἐτώσια
 Σητόβρωτα δέδορνε, πυκναῖς δ' ἀράχνας δεδλία- βάρη.
 Προσηυέοντες ὄφεις, κύνες, αἰλῆρας ἀνόητοι, (φαι,
 καὶ πετεῖνὰ σέβεσθε, καὶ ἔρπειτ' ἀθρία γαίης,
 καὶ λίθινα ξόανα, καὶ ἀγάλματα χειροποίητα,
 καὶ ἐρπαροδοῖς λίθων συγχώματ' αὐτὰ σέβεσθε, f. κερ:
 Ἀλλὰ τε πολλὰ μάταια, ἢ δὴ ἢ ἀίχρον ἀγορσύνει:
 Εἰσὶ γὰρ θεοὶ μερόπων δολοῦτορες ἀδύλων, f. κ' ἀκτόμα
 τῶν δὴ τ' καὶ ἐν σώματος νεῖται θανατηφόρος ἴος. τ' ἢ χῆται.

Οὐδ' ἐστὶν ζώη τε, καὶ ἀφθιτορ ἀσύναρ φῶς,
 Καὶ μέλιτος γλυκυδρώτερον ἀνδράσι χάσμα
 Ευπροχέη. τῷ δὲ μόνῳ αὐχένα κάμπη,
 Καὶ τέρβον αἰώνεοσιρ ἐν συσεβέεος' ἀνακλινοῖ.
 Ταῦτα λιπώντες ἀπαντα, δίνης μετόρ τε κῦπελλον
 Ζωρότ' ὄρον, σιβαρόν, βεβαρημένον, σὺ μάλα κρα-
 τῦντες

Εἰληνύσατ' ἀφροσιώη μενανηότι πινύματι ταύτες,
 f. κ' οὐ † καὶ ὁ θέλει' ἐννήψαι, καὶ σῶφρονα πρὸς νόον ἐλθῆν,
 Καὶ γνῶναι βασιλῆα θεόν, τὸν παύτ' ἐφορῶντα,
 Τῶν κερ αἰθομένοιο πυρός σέλας ἔρχετ' ἐφ' ὑμᾶς,
 Λαμπάσι καυθήσεθε δε αἰῶνος, τὸ πανῆμαρ
 Ὑσίδεσιρ αἰχμωθέντες ἐπ' εἰδωλοισιρ ἀχρήστοις.
 13 Οἱ δὲ θεὸν τιμῶντες ἀληθινόν, ἀσναόρ τε
 Ζώην πληρονομήσειρ, τὸν αἰῶνος χρόνον αὐτοῖ
 Οἰκουῦτες παρὰ λεισορ ὁμῶς ὄριθηλέα κῆτορ,
 Δαινύμενοι γλυκύν ἄρτορ ἀπὸ ἕραν ὁ ἀσδρόοντος.

Εἰς θεὸς ὁς μόνος ἀρχεῖ, ὑπὸρ με-
 γέθης, ἀγνήτος.

Αλλὰ θεὸς μόνος εἰς πανυπέριστα-
 τος, ὁς πεποίηκεν

Οὐρανόν, κ' ἐλιόρ τε, καὶ ἀσέρας,

καὶ σελήν,

Καρποφόρον γαῖάν τε, καὶ ὕδατος οἰδιματα πόντου.

Ος μόνος ἐστὶ θεὸς κλίτης, ἀκράτητος ὑπαρχών,

Αὐτὸς σῆριξερ μόρῳ πωρ μορφιύτε τύπορ τε,

Αὐγὰς μίξε, φύσιρ πάντων γονεῖς βίοτιο.

At cuius uita est, cuius lux illa perennis,
 Letitia unde uiris dimanat dulcior omni
 Melle: cui ceruix omnis se subdere soli
 Debet, quiq; pijs ostendit quã sit eundum
 In uitam. bis inquam neglectis, insipienter
 Ingentem, magnum calicem, plenumq; meraco
 Pœnarum hausistis furiosis mentibus omnes.
 Nec sobrij uultis sanãq; euadere mentis,
 Et nouisse Deum regem, qui cuncta tuetur.
 Propterea feruens ignis uos opprimet ardor,
 Semper & in flammis turpes ardebitis, omne
 Quandoquidem uanis statuis impenditis æuum.
 At quibus æternus colitur Deus, atq; perennis,
 Hi uitam degent quæ tempus in omne manebit,
 Floriferos hortos paradisi semper habentes,
 Et dulcem cœli panem stellantis edentes.

V S, qui solus regnat Deus, u-
 nus, & idem

Non genitus: rerum summus, su-
 per omnia magnus,

Qui cœlum, solem, stellas, lunam

que creauit,

Frugiferam terram, pontiq; fluentia tumentis:

Qui solus Deus est, incomprehensusq; creator.

Hic hominum formam et speciem construxit, et idẽ

Viuentem generis naturam miscuit omnem.

Hactenus
 ex Theo-
 philo. Iam
 sequitur a-
 liud breui-
 us princi-
 piũ, quod
 in his libris
 habebatur.

Aggredior primo generis mortalis ab æuo,
 Vsq; ad supremum diuinè pandere cuncta:
 Quæ fuerint mundo, quæ sint, quæ deinde sequantur
 Ob scelus humanum. Primū, quæ nā sit origo (tur
 Mundi, dicere me Deus imperat. Ergo scienter
 Ne mea mortalis temnas præcepta caueo.

Mūdi crea-
 tio.

* Supremum regem, qui mundū condidit omnem,
 Sic fatus, fiat: factumq; est. namq; locauit
 Quæ cingatur aquis, & cingat tartara, terram:
 Dulce dedit lumen: coelum subuexit in altum:
 Et mare cæruleum explicuit: coelumq; renidens
 Astrorum clara cinxit, densaq; corona:
 Et terram ornauit plantis: & flumina ponto
 Indidit infundens: & miscuit aëre uentos,
 Et pluuias nubes. Aliud genus edidit inde,
 Et commisit aquis pisces, uentisq; uolucres,
 Atq; feras syluis hirsutas, atq; dracones
 Serpentes: breuiter, quæ nunc cernuntur ubiq;
 Hæc fecit uerbo, & sunt protinus omnia facta,
 Et planè: siquidem per se parit ipse sua ui,
 Coelum despiciens. perfecto deniq; mundo,
 Rursum finxit opus spirabile. namq; recentem
 Expressit, propria ducens ab imagine, pulchrum,
 Præstantemq; uirum, & uiridaria iussit amœna
 Incolere, ut studijs operam nauaret honestis.

Hominis
 creatio.

Verū cum solus uiridantibus esset in hortis,
 Collo-

ΕΚ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΥ ΛΟΓΟΥ.

Αρχεμένη πρώτης γενεῆς μόρφωσιν ἀνθρώπων, 14
 Ἄλλοις ἐπ' ἐξατίησι προφητῶσιν τὰ ἔκαστα,
 ὅποσα περὶ γέγονον, πόσα δ' ἔσεται, ὅποσα δὲ
 ἔσονται νόσμων, διὰ δυσεβείας ἀνθρώπων. (μέλλει
 Πρῶτον δὲ λέγει με λέγει θεὸς, ὡς ἐγενήθη 15
 Ἀτρενέως νόσμος. σὺ δὲ ποιήσεις θνητὴ πίφασιν
 Νουεχέως, ἵνα μὴ ποτ' ἐμῶν ἐφετμῶν ἀμελήσης.
 Ὑψιστον βασιλῆα, ὃς ἐποίησε νόσμον ἅπαντα, νόσμου κτί-
 εἶπας γινάσθω, καὶ γίνατο. ἤδρασε γὰρ γλυῦ, σις.
 Ταρτάρῳ ἀμφίσταλον, καὶ φῶς γλυκὺ αὐτὸς ἔδωκε,
 Οὐρανὸν ὑψώσας, γλαυκὸν δὲ ἠπλώσας θάλασσαν,
 Καὶ πόλον ἐσφαιρώσας, ἄλλοις περιλαμπέσιν ἄστρο-
 καὶ γαῖαν νόσμησας φυτοῖς, ποταμοῖσι ἢ πόντον, (16
 Χυάμενος ἐπέρασας, καὶ ἀέρι μίξον αὐτῶν,
 Καὶ νέφεα δροσόεντα, τιθεὶς ἄρα καὶ γένος ἄλλο,
 Ἰχθύας ἐν πελάγεσσι, καὶ ὄρνεια δῶκεν αἰήταις.
 Ὑλας δὲ αὐθῆρας λασιαύχνας, ἠδὲ δράκοντας
 Ἐρπυστῶν, καὶ πάνθ' ὅσα κινεῖται ἐν νυκτὶ καθορᾶται.
 Αὐτὸς ταῦτα ποίησε λόγῳ, καὶ πάντα ἐγενήθη
 ὧν καὶ ἀτρενέως. ὅθεν γὰρ πέλετ' αὐτολόχουτος,
 Οὐρανὸν καθορῶν, ὑπαίτετέλεστο ἢ νόσμος. (17 ἔργον,
 Καὶ τότε δὲ μετέπειτα πλάσσει πάλιν ἔμπνοον ἀνθρώπου
 Εἰκόνας ἐξ ἰσλίνης ἀπομαζάμενος νέον ἄνδρα, κτίσις.
 Καλόν, θεασέσθον. τὸν δὲ λέγει ἐν παραδείσῳ
 Ἀμβροσίῳ κίεον, ὡς οἱ καλὰ ἔργα μεμήλη.
 Ἀντὰρ ὁ μοῦνος ἐὼν παραδείσῳ ἐριθήλει κήπῳ,

Sibyllina

42

Γρὸς λαλίλιυ ποθέεσνε, λαί ἠύχετο εἶδος ἀθρήσαι,

Αλλ' οἶον αὐτὸς ἔχευ. τῷ δὲ θεὸς αὐτὸς ἀπέγρας

Εἰ λαπαράς τῷ τῷ, ἐποιήσατο δὲ αὐτὸν ἀγχιτὶν

Κερεδίην ἀλοχον. λὺ δὲ πόρον ἐν παραδείσῳ,

Τῷ τῷ σιμοναίην. ὁ δὲ μιν παῖσι δῶν, μέγα θυμῷ

Θαῦμ' ἔχευ, ἐξαίφνης πεχαρμυκνός, οἷος ὄραται

Ἀντίτυπον μίμημα, σοφοῖς δὲ ἠμείβετο μύθοις.

Ἀυτομάτοισι ῥέεσι, θεῷ γὰρ πάντ' ἐμεμήλη.

Οὔτε γὰρ ἀνρασίην νόον ἔσπεπον, ὅτε μὲν αἰδῶ

Εἶχον, ἀλλ' ἦσαν ηραδίνης ἀπάνσθε κακοῖο.

Καὶ ὡς θῆρες δὲ βίνεσκον ἀπὸ σιοπίεσι.

Καὶ μετέπειτα δὲ τοῖσι θεὸς ἐφέμας ἀγορεύσας,

Δείξον τῷ δένδρῳ μὴ ψεύσειν, τοὺς ἧ μάλαϊνός

ὄφιν. Εξαπάτησεν ὄφιν δολίως, ἐπὶ μοῖραν ἀπειθεῖν

Τῷ θανάτῳ, γινώσκτε λαβεῖν ἀγαθὸν τε καὶ ἄντε.

Ἀλλὰ γυνὴ πρώτη προδότης τις γίνετ' ἐνείνω,

Ἡ δὲ ὄνην, τῷ τῷ δὲ ἀδελφῷ πείθεσκον ἀμαρτήν.

Ὅς δὲ ἐπέεσι γυναικὸς πεπρωσμένους, ἐξελαθέσκον

Ἀθανάτῳ κίβητος, σαφέωρ δὲ ἀμέλησκον ἐφετμῶν,

Τοῦνεσκον αὐτ' ἀγαθοῖο λάβον κακὸν οἶον ἐπραξαν.

Καὶ τότε δὲ γλυκοῦρῃς συκῆς πέταλ' ἐμπεύσαντες,

Εὐδῆτας τσύξαντες, ἐπὶ ἀλλήλοισιν ἐβησαν.

Μήδεά τ' ἀμφεπάλυψαν, ἐπεὶ σφίσιρ ἦσαν αἰδῶς.

αἰ. ἐνθετο, Τοῖσιρ δὲ ἀθανάτος κότερ † ἐνθετο, κάββαλον ἐξω

κάββαλον. Ἀθανάτῳ χῶρῳ, τόδε γὰρ τετελεσμένον ἦεν,

f. Ερ θνητῷ. † θνητοῖς ἐν χῶρῳ μείναι, ἐπεὶ ἔνι ἐφύλαξαν

Ἀθανάτῳ μεγάλου θεῷ λόγον αἴσαντες.

οἱ

λείπει α-
λάμυ ρή-
ματα.

Colloquium optabat, proprioq; uidere uolebat
 Consimiles uultus. igitur Deus ipsius eius
 Ereptam lateri, formosam condidit Euam:
 Vxoremq; uiro propriam coniunxit, ut unâ
 Degeret. hanc simulac uidit, propriaq; notauit
 Exemplar formæ, stupuit simul, atq; recentem
 Hausit laticiam: tum doctè farier inquit,
 Verbis sponte sua manantibus, omnia quando
 Curabat Deus:

Nam neq; uelabat mentem laxata libido,
 Nec pudor ullus erat: sed praua mente carebant,
 Luce palam uulgò coeuntes, more ferarum.

Defunt A-
 dami uer-
 ba.

illis deinde Deus tradens præcepta, cauendum
 Arboris ostendit gustu. sed pessimus illos
 Decepit uasfrè serpens, ut mortis abirent
 In fatum, scirentq; bonumq; malumq; quid esset.
 Sed mulier primò proditrix extitit illi,
 Quæ dedit, ignaroq; rei peccare suasiit.
 Ille quidem audita persuasus coniuge, patrem
 Aeternum oblitus, spreuit clarissima iussa.
 Hoc ergo peperere sibi mala, non bona, facto.
 Actum mellitæ ficus folijs contextis
 Vestes fecerunt, quibus obtextère pudenda
 Impositis inter sese, cogente pudore.
 At pater æternus facto succensuit illo,
 Deiecitq; loco immortalis, quatenus æquum
 Degere mortali fuit in regione, rebelles
 Contra immortalis magni præcepta parentis.

Serpens.

Sibyllina

44

Qui simul egressi terram tetigere parentem,
Et gemitu & lachrymis perfundebantur. & inde
Immortalis eos Deus est affarier orsus:

Crescite multiplici numero, terrāq; per artem
Exercete, cibos alimenta q; desudantes.

Sic ait, & fraudis serpentem qui fuit autor,
In latus & uentrem, terram calcare coegit,
Acriter exactum: capitale q; conciliauit

Inter eos odium. quare hic caput, ille tuetur
Calcem: quando quidem mortis discrimen utrosq;

Vrget, mortales q;, ueneniferos q; malignos.

Tum genus humanum, sicut mandauerat ipse
Omnipotens, magno numero crescebat, & amplius

Artium in- Fiebat populus. tunc scite tecta, domos q;
uentores. Diuersas alij coeperunt edificare.

Vrbes & muros alij, queis longa dabantur
Tempora uiuendi: nec enim tum sollicitudo
Mortem conflabat: placido q; simillima somno
Mors obrepebat. felices, magnanimi q;.

Quos Deus aternus rex, & seruator amauit.

Sed tamen hos etiam peccandi amentia cepit.

Ridebant patres, & matres dedecorabant

Turpiter, & notos non norant, fratribus ipsis

Insidiabantur, peruersi, sanguine pleni

Humano, neq; non crudelia bella gerebant.

Exitium sed idem diuinitus abstulit illos

De caelo tactos, aut dura morte peremptos,

Quos

Οἱ δ' ἄφαρ ἐξελθόντες ἐπὶ ζείδωρον ἀΐσαν,
 Δάκρυσι καὶ σοναχῆσι δάκοντο, ἔπειτα ἢ τοῖσι
 Αθάνατος θεὸς αὐτὸς ἐπὶ προφρέσσορον εἶπε·
 Αὔξειθε, πληθύνεθε, ὄργαζεθε ἐπὶ γαῖης,
 Εὐτεχνέως, ἵν' ἔχητε τροφῆς λόγον ἰδρωόντες.
 Ὡς φάτο, τῆς δ' ἀπάτης τὸν ἐπαίτιον ἐρπυσῆρα,
 Νηδύϊ καὶ λινεῶνι ποιήσατο γαῖαν ἐρείθειν,
 Πικρῶς ἐξελάσας. Δεινὸν δ' ἔχθρα προΐαψεν,
 Ερμέσω ἀλλήλων· καὶ ὁ μὲν νεφαλλῶν προφυλάσσει
 Σώζειν, ὃς δὲ πῆρναρ' ἐπὶ θανάτους γεωχέει
 πλησίον ἀνθρώπων, καὶ ἰοβόλων πανοβύλων.
 Καὶ τότε δὴ γυνεὴ πληθύνετο, ὡς ἐνέλυσεν (λω,
 Αὐτὸς ὁ παντοκράτωρ, καὶ αὐξανεν ἄλλος ἐπὶ ἄλ-
 λαὸς ἀπειρέσιος, οἷους δὲ μὲν ἐξήσκησαν
 Γανθοίους, οἳ δ' αὖτε πόλεις καὶ τείχε' ἐποίων
 Εὐ καὶ ἐπισαμύνως, οἷσι πολυχρόνιον ἦμαρ
 Ωπασεν εἰς ζωὴν πολυήρατον. ὃ γὰρ οὐδ' αἰς
 Τειρόμενοι θνήσκον, ἀλλ' ὡς δεσμημένοι ὕπνω,
 Ολβιοὶ οἱ μέγας μεγαλήτορες, οὓς ἐφίλησεν
 Σωτὴρ ἀθάνατος βασιλεὺς θεός, ἀλλὰ καὶ αὐτοὶ
 Ηλιτορ' ἀφροσύνην βεβωλημένοι, οἳ γὰρ ἀναιδέως
 Εξεγέλων πατέρας, καὶ μητέρας ἠτίμαζον,
 Γνωσὸν δ' ἔνεγίνωσκον, ἀδελφειῶν ἐπίβουλοι,
 Ἦσαν δ' ἄρ' ἰαροὶ, νεορρυθμένοι αἵματι φώτων,
 Καὶ πολέμους ἐποίων. † ἴσκη δ' αὐτοῖς ἤλυθεν ἄτη,
 Ὑσάτη, ὕβρανόθεν βεβωλημένοι, ἢ βιότοιο
 Δεινὸς ἐξείλεν, τὸς δ' αὖ ὑπεδέξατο ἄδης.

τεχνῶν ἐξ-
 ουρεταί.

al. ἴσκη αὐ-
 τοῖς δ'

Ἀλλω

ἄλλω δ' αὐτε κἀλεσσαρ, ἐπεὶ πρῶτος μόλον ἀδάμα
 Γουσαμένως θανάτῃ, γαῖα δέ μιν ἀμφεκάλυψε,
 ἄλλω ἐτυμο Τένεια δὴ πάντες οἱ ἐπιχθόνιοι γεγαῖωτες
 λογία. Ἀνέρες εἰρ αἰδαο δόμοις ἰσῦαι καλέουσαι.
 Ἀλλ' οὗτοι πάντες καὶ ἐν αἰδαο μολοῦντες,
 Τιμὴν ἔσχησαν, καὶ ἐπὶ πρῶτον γένος ἦσαν.
 ἢ δευτέρω γονεά. Αὐτὰρ ἐπεὶ τούτῃς ὑπεδέξατο, δευτέρω αὖθις
 Τῶν καταλαβόντων τε δεικαιοτάτων ἀνθρώπων
 ἄλλο γένος τῶν πολυπόνητορ, οἷς ἐμεμῆλει
 ἔργ' ὄρατα, πῶσδ' αἰετὴ καλαί, καὶ ὑπείροχος αἰδώς,
 καὶ πυνινὴ σοφίη, τέχνας δέ μιν ἐξήσκησαν
 ἢ ἐπινοίας. Γαντοίας, σύροντες μηχανίαις † ἐπινοίαις.
 καὶ τις μὲν γαίην ἀρότροις ἐξῆρξε γεωργεῖν,
 ἄλλω πεπταίνειν, ἄλλω δέ πλέειν μεμῆλητο,
 ἄλλω δ' ἀστρονομεῖν καὶ ὄνειροπολεῖν τὰ πετεινά,
 Φαρμακίη δ' ἄλλω, αὐτὰρ μαγική πάλιν ἄλλω.
 ἄλλοι δ' ἄλλα ἔπασα μεμῆλότε τεχνῶντο,
 Γρήγοροι ἀλφισῆρες, ἐπωθυμίας μετέχοντες
 ταύτης, ὅτι φασιρ ἀνύμαντορ νόον εἶχον,
 ἀπλησὸρ τε δέμας, σιβαροὶ μεγάλοι τ' ἐπὶ εἶδει
 ἦσαν ὁμόσασε. μόλον δ' ὑπὸ τ' ἀρ' ἀρειορ δόμορ, αἰνὸρ
 δεσμοῖς ἀρρήητοῖς πεφυλαγμένοι ἐξαποτίσαι,
 εἰς γέσσαν μαλόρδ' λαύρδ' πυρὸς ἀναμάτοιο.
 ἢ τρίτη γονεά. Τῶν δὴ ἢ μετ' ἐπ' αἰετὴ πάλιν γένος ὀμβριμόθυμορ,
 ἐξεφάνη τρίτα ἴορ γε ὑπὸ βροφιάλων ἀνθρώπων,
 Δεινῶν, οἱ καὶ πολλὰ παρὰ σφίσιρ ἐξεπονιῶτο.
 καὶ τῶν δ' ὑσμίνη, ἀνδρῶν ἰασίαι τε, μάχαι τε
 συνεχέσθαι.

Quos Orcus cepit, qui Graijs nomine dictus
 Est ædus, quòd eò primus descenderit Adam,
 Vita defunctus quando est tellure repostus.
 Hinc homines quotquot fuerint telluris alumni,
 Infernas Orci sedes dicuntur adire.

Et tamen hi (quamuis omnes acceperit Orcus)
 Ad primos primi generis referuntur honores.

His terra tectis, hominum genus inde secundum Secunda æ-
 Extitit ex reliquis, cui non certauerit ullum tas.
 Iustitia. fuit his, diuersis cura studere
 Rebus, & egregijs studijs, pulchroq; pudori,
 Et disciplinis uarijs: artesq; colebant
 Omne genus, mentis quas extundebat acumen.
 Hic terram docuit colere: ille fabrilia primus
 Inuenit: quidam torrentia flumina tranat.
 Sidera suspectant alij, uolucrumq; feruntur
 Augurijs: alij medicam, magicam ue sequuntur.
 Quisq; suo indulgent studio, curæq; uocati
 Ritè repertores uigiles. hoc nomen adepti,
 Mentis inexhaustæ quòd erant, & mole stupenda
 Membrorum, facie proceraq; horribiliq;
 Hi quoq; tartareas ædes subiere tremendas,
 Infractis uinclis seruati, suppliciumq;
 Ignis inextincti iussi perferre geennæ.

Tertia stirps hominũ post illos deinde secuta est, Tertia æ-
 Seuior, & fastu nimium tumefacta superbo: tas.

Qui mala multa sibi per sese conciliantes,

Cædibus

Cedibus assiduis, acie pugnaq; peribant
 Indomitis animis. Quorum de sanguine nata est
 Posterior soboles temeraria, cæde cruenta. (to

Quarta æ-
 ras.

Hoc quartū genus est hominū, qui sanguine mul
 Immaduere, Deiq; hominumq; timore sepulto.
 Insanis etenim stimulis crudelē furebant
 Seuitiæ, diræ parentes impietati.

Atq; hos bella quidem, cædesq;, & prælia dira
 Demisere Erebo (dictu miserabile factum)
 Infandos homines. quos tandem percitus ira
 Cælestis Deus, ipse suo detrusit ab orbe,
 Clausos tartareis claustris, tellure sub ima.

Quinta æ-
 ras.

Postremò longè peiorem condidit, atq;
 Planè illaudatam stirpem Deus, atq; malorum
 Artificem, multo illis intolerabiliorem:
 Scilicet horrendos, fantes infanda, gigantes.
 Inter eos omnes unus iustissimus, atq;
 Verax, Noe fuit, fidusq;, & rebus honestis
 Addictus. cælo cui sic Deus infit ab alto:

Deus ad Collige Noe tuas uires, populosq; moneto
 Noe. Omnes, ut mores mutent, seruentur ut omnes.
 Quod si non curent (ut mens est læua malorum)
 Omne genus perdam, illuuiem molitus aquarum.
 Tu properè fabricare domum, durable cuius
 Non bibat humorem lignum. dabo mētis acumen,
 Artem, mensuram, spaciū. mihi cura salutis
 Summa tuæ fuerit: fuerit mihi cura tuorum.

Porro

Συνιχέως ἔλθουσιν, ὑπέρβιον ἦτος ἔχοντας.

Ἐκ τῶν δὲ μετὰ ταῦτα λιπύλυτον ὄψιτέλετον, ἢ τετάρτη

ὀπλότατον γένος ἄλλο, μιαιφόνον, ἀπειτόβυλον, γενεά.

Ἀνδρῶν δὲ τὴ τετάρτη γενεῇ, οἱ πολλὰ χέουσιν ἢ. τετάρτη

αἵματα, ὅτε θεὸν δειδιότες, ὅτ' ἀνθρώπων

αἰδόμενοι, μάλα γὰρ τὴ ἢ ἐπ' αὐτοῖσιν βεβόλητο αἰ. οὐ

οἰσραμανίς μίυις, λιὰ δυνασεβίη ἀλεγεινή.

Καὶ τὸς μὲν πόλεμοί τε, ἀνδρῶν τ' ἀσίου τε, μάχαι τ' εἰς

εἰς ἔρεβος προίασαν, οἰζυρούς πορ' εἶοντες,

Ἀνδρας δυνασεβέας, τὸς δ' αὖ μετόπισθε χόλοισιν

οὐρανίος θεὸς αὐτὸς εἶν μετ' ἐθήνατο νόσμος.

Τατάρων ἀμφιβαλῶν μεγάλῳ ὑπὸ τυθμύνι γαίης.

Καὶ πάλιν ἄλλο γένος, πόλυ χειρὶτόρον μετόπι- ἢ πέμμη γε-

ἀνθρώπων, ποιήσας ἔη ἀγαθὸν μετέπειτα, (ἄσεν νεά.

Ἀθάνατος θεὸς τῶν ξεν, ἐπεὶ κενὰ πόλιν ἐπεννοῦντο. αἰ. ἐπόνδμ-

οἱ γὰρ ὑβριστῆρες πολλῶ πλέων, ἢ ὅτ' ἐπένοι το.

Γίγαντες σκολιοὶ, μιαιφῶς δύνσφημα χέοντες.

Μουῦος δ' ἐν πάντεσσι δυναιότατος, λιὰ ἀληθῆς

Ἡρῶε, πιστότατος, ναλοῖς τ' ἔργοισι μεμηλῶς.

Καὶ τῶ μὲν θεὸς αὐτὸς ἀπ' ἔρανόθεν φάτο τοῖα.

Νῶε δέμας θάρτυον ἐορ' λαοῖσιν τε πᾶσι ὁ θεὸς μετὰ

μετ' ἀνοίαν κήρυξον, ὅπως σωθῶσιν ἅπαντες. τῶ πῶς λα-

Ἡρ δέγε ἔη ἀλ' ἐγώσιν, ἀνάαι δέα θυμὸν ἔχοντες, λεί.

Γαῦ γένος ἐξολέσω μεγάλοις ὑδράτων λιπύλυτον

σοὶ δ' ὡν' ἐκρίψης τιν' ἀδιψήτοισιν τ' ἐθελῶς. (μοῖς. αἰ. τ' ἐθελῶς.

Δαδράτεον κέλομαι δόμον ἀφθίτον ἀσπείσαοθαι.

Θήσω δ' ἐν γῆθεσιν νόον, τυνηνὸν δέ τε τέχνην,

Sibyllina

30

Καὶ μέτρα καὶ πόλεον, ἐμοὶ δὲ τε πάντα μέλλω
ὡς τέ σε σωθῆναι, καὶ ὅσοι σὺ σοὶ ναίῃσιν,

f. ὁ ἔωρ. Εἰ μὴ δ' ἐγὼ τ' ὄρω, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ σῆσι νόσον.
Οὐρανὸν ἐνδέδουμαι, πῶρι βέβλημαι ἢ θάλασσαν.
Γαῖα δὲ μοι στήριγμα ποδῶν περὶ σῶμα κέχυται.

al. πάντα. Ἀἴθρ' ἢ δ' ἄστρων με χορὸς περιδέδου μετ' πάντα,
αἰνιγμα πε Εὐνέα γράμματ' ἔχω, τετρασύλλαβός εἰμι, νόη με.
εἰ τοῦ ὀνό- Αἰ τρεῖς αἰ πρῶται, δύο γράμματ' ἔχουσι ἑνάση.
ματος τοῦ Αἰ λοιπὰ δὲ τὰ λοιπὰ, καὶ εἰς ἑφ' ἄφωνα τὰ πέντε.
θεοῦ. Τοῦ παντὸς δ' ἀριθμὸς ἑνατοντάδες εἰσὶ δὲς οὐδ' ἴω,
Καὶ τρεῖς τρεῖς δεκάδες, σὺ γ' ἐπ' ἄ. γνῆς ἢ τίς ἐμι,
Οὐκ ἀμύητος ἔση θείης παρ' ἐμοί γε σοφίης.

ὡς φάτο, τὸν δὲ τρόμος λάβε μύριος, οἶον ἀκῆσαι.
Καὶ τότε δὴ νοδρῶς τεχνησάμενος τὰ ἑνάσσα
Λαῶν λιτανύσσει, λόγων δ' ἐξήρχετο τοῖων.

τὸ τοῦ νῶε κήρυγμα. Ἄνδρες ἀπίσθιοι, μεγάλῳ βεβλημένοι οἰσθῶν
Οὐ λήσει θεὸν ὅσ' ἐπράξατε, πάντα γὰρ οἶδον
Αθανάτος σωτῆρ, πάνεπίσθιος, ὅς μ' ἐνέλευσον
Αγγέλειν ὑμῖν, ἵνα μὴ φρεσὶν ἐξαπολήσθε.
Νήψατε, τὰς κακίας ἀποκόψατε, μηδὲ βιαίως
Ἀλλήλοις μάρνασθε, μαιφόνον ἦτορ ἔχοντες,
Αἵμασιν ἀνδρομέοις πολλὴν γαῖαν ἀφδύουτε.
Αἰδέσθε κτε βροτοὶ τὸν ὑπὲρ μέγ' ἦ, καὶ ἄτρεστον
Οὐρανίον ἠΐτις ἔστι θεὸν ἀφθιτον, ὅς πόλεον οἰκεί.
Καὶ τῶτον πάντες λιτανύσατε, χρηστὸς ὑπάχθη
Τῶτον ὑπὲρ ζωῆς πόλεων, νόσμοιό τε παντός,
Τετραπόδων, πῆλυων τ' ὡς ἰλεως ἔσσει ἄπασιν.

Εἶπας

Oracula.

51

Porro ego sum, qui sum: (memori q, mente teneto)

Cœlam, uestitum præbet mihi, pontus amictum:

Terra mihi fulcitq; pedes, & corpus amicit:

Aer, astrorumq; chorus me circuit omnem. (tem

Sunt elementa nouē mihi, sum tetrasyllabus au= 3

(Percipe me) primæ tres syllabæ efficiuntur

Ex binis omnes elementis: cætera restant

In reliquis: quorum sunt non uocalia quinq;

Totius numeri bis sunt hecantontades octo,

Et ter tres decades, cum septem. Si scieris me,

Non te, qua potior, sapientia dia latebit.

Sic ait. ast illum audito tremor occupat ingens.

Ac tum prudenti molitus singula mente,

Hortari populos, & uerbis talia fari:

Perfidiosi homines, quæ uos dementia cepit?

Quæ facitis, Deus haud ignorat. namq; salutis

Autor inextinctus uidet omnia, & omnia nouit:

Qui mihi iussit, uti uobis hæc dicta referrem,

Exitio ne sit demens socordia uobis.

Discite iusticiam, uitijs absistite, ne' ue

Inter uos animis odia exercete cruentis,

Humano latè tingentes sanguine terram.

Immensum, inuictum numen, rerumq; parentem,

Cui domus excelsa cœlo manet alta, timete

Mortales, & eum cuncti placate (benignus

Audiet) ut ciues, ut totum deniq; mundum,

Quadrupedumq; genus seruet, uolucrūq; secūdus.

d 2

Tempus

Aenigma
de Dei no-
mine.

Noe admo-
nitio.

Tempus erit, quando totus delebitur undis
 Orbis, & humanum genus (heu horrete minantē)
 Et subito uobis totus turbabitur aer,
 De cæloq; Dei magni uos opprimet ira.
 Tempus erit certè, cum magni numinis ira
 Sæuiet in terras, nisi uos placabitis illam,
 Et uitæ mores iam nunc mutabitis actæ,
 Ut nulla cuiquam deinceps iniuria fiat,
 Sancta sed, & cunctis innoxia uita colatur.

Sic ait. ast illi uulgò ridere monentem,
 Dicereq; insanum, dementatumq; furore.
 Tunc iterum tales effatur Noe loquelas:

O miseri, mentis prauæ, mutabile uulgus,
 Quos iuuat extincto uitam scædare pudore,
 Raptores, uiolenti, importuniq; tyranni.
 Mendaces, prauis studiosi, perfidiosi,
 Detrectatores, mœchi, scelerata serentes,
 Nil formidantes supremi numinis iram,
 Quæ uos ad quinti pœnas iam destinat æui,
 Non fletis passim, duri? ridetis, inepti?
 Sardonium risum ridebitis, horrida quando,
 Quam dico torrensq; Dei uos opprimet unda,
 Tum cum per terras sacrum genus unda nouabit,
 Stirps æterna, locis nunquam sitientibus orta,
 Funditus & prorsum noctu delebitur una.
 Cumq; uiris urbes terræ Neptunus ab antris
 Diruet exagitans, concussaq; mœnia rumpet.

Εσαι γὰρ ὅτε νόσμος ὅλος ἀπὸ βρείσιος ἀνδρῶν
 ὕδασιρ ὀκλύμενος, φοβόραρ δ' ὀλολύξατ' ἀοιδίῳ.
 Εσαι δ' ἑξαπίνης ἀῆρ ἀνατάσματος ὑμῖν,
 καὶ χόλος ὑβρανόθεν μεγάλου θεοῦ ἤξει ἐφ' ὑμᾶς.
 Εσαι δ' ἀτρεκέως, ὅτ' ἐς ἀνθρώπου προιάψει
 Σωτῆρ ἀθανάτος, ἀν' μὴ θεὸν ἰλάξῃσθε,
 καὶ μετανοίαν ἔχητ' ἀπὸ νυῦ, καὶ μηκέτι μηδέμ
 δύσκολον ἢ ἐκαιόρ γ' ἀθεμίτως ἄλλος ἐπ' ἄλλω
 γράττει, ἀλλ' ὀσίω βίῳ πεφυλαγμένος εἴη.
 οἱ δέ μιν εἰσαίοντες, ἐμνηστῆριζον ἑκάστος, (δρα.
 Εμφρονα κηλήσποντες, ἀτὰρ μεμανημένον ἀν-
 καὶ τότε δ' αὖ πάλιν ἀνία χερυῶε ἀοιδίῳ.

Ὡ μέγα δαίλαιοι, κηνοήτορες, ἄστατοι ἄνδρες,
 Αἰδοίῳ προλιπόντες, ἀναιδεῖῳ ποθέοντες,
 Ἀρπασιαῖοι τύραννοι, ἀμαρτωλοὶ τε βίαιοι,
 Ὑδῶσαι ἀπιστοῦροι, κηνοπράγμονες, ὑδερ ἀληθῆς,
 Λευτροκλόποι θ' ὄρυξεσίλογοι, δύσφημα χέοντες.
 Οὐκ ὀργίῳ τε θεῷ δειδιότες ὑψίστοιο,
 Εἰς γενεὴν πέμπῃῳ πεφυλαγμένοι ἑξαποτίσαι.
 Οὐτ' ἡλαίε† ἄλυσθις ἄλλος ἀπλωέες, ἀλλὰ γελάτε, *al. ηλάετ'*
 † Σαρδώνιορ μείδημα γελάσετε, ὅπποταν ἤξει *al. Σαρδάλ-*
 Τῆτο, λέγω τὸ θεῷ φοβόρον καὶ ἐπήλυτον ὑδωρ. *νιορ.*
 Ὅπποτε κηνιεῖ ἰδρὸν γενός ἐν χθονὶ κῆμα *κηνοίμια,*
 Ἀνάορ ρίξος ἐν ἀδιψήτησι τεθηλός.
 Ἀντόπρυμνον ἄισον ἰῆ ἐν νηστὶ γενήται,
 καὶ πόλεις αὐτάνδρες σασίχθωρ εἰνοσίγχιος
 Κουθμῶνες γαίης σπεδιάσει, καὶ τέχεα λήσει.

Καὶ τότε λίσμος ἄπας τε ἀπειρεσίω ἀνθρώπων,
 Θνήσκειται. αὐτὰρ ἐγὼ πόσα πειθήσω, πόσα κλάυσω,
 Οἴνω δουρατέω, πόσα δάκρυα κύμασι μίξω;
 Ἡ γὰρ ἐπέλθῃ τὸ θεῶν κελυσματόν ὕδωρ,
 Πλύνσει γῆν, πλύνσασιν ὄρη, πλύνσει δὲ καὶ αἰθήρ,
 Ὑδωρ ἔσται ἅπαντα, καὶ ὕδασι πάντ' ἀπολείται,
 Στήσοντα δὲ ἄνεμοι, καὶ δούτορος ἔσεται αἰὼρ.
 Ω φρυγίη, πρώτη δὲ ἀναλύση ἀφ' ὕδατος ἄνερ,
 Γρώτη δὲ αὐθρέψεις γενεὴν ἐτέριον ἀνθρώπων,
 Ἀρχομένω αὐθις. ἔσση δὲ τροφὸς περὶ πάντων.
 Ἀλλ' ὅτε δὴ γενῆ τὰ μάτλιον ἐλάλησον ἀθέσμων,
 Ὑψιφός τ' ὤφθη, πάλι δὲ ἰαχε, φώνησόν τε,

ὁ θεὸς τῶ
 πῶς κελύσθ
 εἰς τὸν κί-
 βῶτον εἰσελ
 θεῖν.
 Ἡ δὲ καιρὸς ἐπέσθη νῶε, θ' ἕνασ' ἀγορεύειν,
 Οἶσα τε ἡμάτι τῶ σοι ὑπέσθην, καὶ πατρύσσυσα.
 Γαῦτα μάλ' ὅσα πατρὸς γενεῆ κηκὰ μυρὶ ἔπρασ-
 Ραῖξαι ἀπειρεσίω νόσμων διὰ λαὸν ἀπειθῆ. (ξαι,
 Ἀλλὰ τάχα ἐμβηθὶ σὺν ἡέσιρ, ἠδὲ δάμαρτι,
 Καὶ νύμφαις. καλέσομαι δὲ ὅποσοις κέλομαι ἀγορεύειν,
 Τετραπόδων φύλα, καὶ ἔρπετ', καὶ πετελιῶν.
 Τοῖσι δὲ σὺ στήθεσιν ἐγὼ μετέπειτα βαλοῦμαι
 Γροφανέως ἰκύναι ὅποσων ζῶν ἐπιτείλω.
 Ως ἔφατ'. αὐτὰρ ὁ βῆ, μέγα δὲ ἰαχε, φώνησόν τε.
 Καὶ τότε δὲ αὐτὸς ἄλοχος, καὶ ἡέες, ἠδὲ γε νύμφαι,
 Οἴνω δουρατέω ἐσελήλυθον. αὐτὰρ ἔπειτα
 Βῆσαν, τ' ἄλλα ἕνασ' ὅσα πρὸ θεὸς ἠθέλετ' ῥαῖξαι.
 Ἀλλ' ὅτε δὲ ἀρμονιαὶ κλειῖς περὶ πῶμι ἐγενήθη,
 Εἰς πλάγιον ἀρμολογήσα, περιξέσθω σὺν χώρῳ,

Et tunc immensus mundus, cunctiq; peribunt
 Mortales. at ego quantum plorabo, gemamq;
 Inclusus ligno? lachrymas miscebo quot undis?
 Hec etenim mandante Deo si uenerit unda,
 Nabit humus, nabunt montes, innabit & æther,
 Omnia pontus erit, corrumpet & omnia pontus.
 Verum sistentur uenti, uenietq; secunda
 Aetas. O Phrygia, à summis tu uertice prima
 Emerges undis: hominum tu prima renascens
 Eduxes genus, & censebere maxima nutrix.

Sed postquam frustra sceleratos commonefecit,
 Summus ei apparens iteratò talibus infit:

Tandem tempus adest, quo fiant omnia, Noe,
 Quæ tibi promittens aliquando futura monebam.
 Omnia sunt (homines unquam quascunq; rebelles
 Ausi sunt fraudes) una plectenda ruina.

Deus iu-
 bet Noe
 intrare in
 arcam.

Sed tu cum natis, & coniuge, protinus intra,
 Et nuribus, nec non quæcunq; coire iubebo
 Serpentum genera, & pecudum, uolucrūq; uocato.
 His ego deinde, quibus uitam concessero cunq;
 Inijciam mentem, ne quid cunctentur adesse.
 Sic ait. ille autem clamorem sustulit altum,
 Intrauitq; dehinc coniux, natiq; nurusq;
 Lignea tecta domus subierunt: cætera deinde
 Adsunt omnia, quæ Deus asseruare uolebat.

Ast ubi conueniens firmavit opercula clauis,
 Missa per obliquum, qua sedes apta dabatur:

Diluuium. Tum Deus ut uoluit cœlestis nubila cogit,
 Ignitumq; globum solis caligine condit,
 Nec non cum stellis lunam, cœliq; coronam,
 Omnibus obductis, mortalia pectora terret,
 Horrendum increpitans, ardētia fulmina mittens.
 Omnibus excitis uentis, soluuntur aquarum
 Venæ omnes, magni patefiunt commata cœli,
 Et terræ latebræ, indefessiq; fluenta
 Oceani refluunt, & fasto gurgite tellus
 Quanta patet tegitur, penitus superantibus undis,
 At domus interea nymbis diuina natabat,
 Fluctibus & uentis circumsona, terribilesq;
 Costis excipiens ictus: multasq; carina
 Mota secabat, aquæ rauco cum murmure, spumas,

Sed postquam pluuijs totum Deus eluit orbem,
 Tunc animo cupiens (nam sic Deus ipse uolebat)
 Cernere Noe foras, emerfit ab æquore Nerei,
 Continuoq; domus tectum, quod ligneus apta
 Arctabat paries iunctum compage, recludit,
 Tunc oculos cœli partes conuersus in omnes,
 Cuncta sub æquoribus longè lateq; teneri
 Ut uidet, ut magno pulsatur corda timore,
 Dum nihil apparet, tristis nisi mortis imago.
 Tunc aer paulum diductus (namq; diebus
 Lassus erat multis, totum dum proluit orbem)
 Flammiferum cœli fusum pallore cruento

Hoc est, Ostendit, fessūq; † orbem. tū Noe timore
 solem.

Δὴ τότε ἔπουρανίοιο θεῶν ἐτελείετο βαλή. (νομ.
 Σὺ δ' ἔβαλον νεφέλας, κρύψεν δὲ πυραυγέα δίσκος - ὁ κατὰ κλυ-
 Σὺ δ' ἄστροις κλύβω, κὴ ἔβανιουρ σφαινώμα. (τοῖσι, σμός.
 Πάντα πόρισηπάσας μεγάλ' ἐπτυπε δῆμα βρο-
 Γρησῆρας πῆμπωρ. σινεπηγείροντο δ' αἰῆται
 Γαῖτες, καὶ ὑδάτων φλέβες ἐλύοντο ἄπασαι,
 Ουρανόθεν μεγάλων ἀνεοιγμένων καταραητῶν,
 Καὶ μυχῶν γαίης, καὶ ἀβύσσος ἀναμάτοιο
 Ὑδατα μυριόσχη φάνη. καὶ γῆ ἐναλύθη
 Γᾶσα ἀπειρέσιος, αὐτὸς δ' ἐπενήχετο ὄμβρω,
 Οἶμος θεασέσιος, πολλοῖσι δὲ κύμασι λάβροισι
 Ρήγνυμενος, καὶ νηχόμενος ἀνέμων ὑπὸ ριπῆς,
 Ωρνετο δειμαλέως, ἔτεμεν δὲ γε μύριον ἄφρον,
 Στείρα λινομένων ὑδάτων κελαρύζομενάων.

Ἀλλ' ὅτε νόσμον ἀπαντᾷ θεὸς κατέκλυσε ὑετοῖσι,
 Καὶ τότε δ' αὖ νῶε φρεσὶν ἔθετο, ὄφρ' ἐσαθρήσει
 Ἀθανάτου βαλῆσιν, ἔδω δὲ τε νηξέος † ἄδην. f. ἀφδην
 Ωνα δὲ δῶμα ἀνέωξε πόριξεσθ' ἀπὸ τείχου,
 Εμπείροισι ἀρμοῖσι κατ' ἀντίον ἀρμοσθέντα,
 Καὶ λούσας ὑδάτων ἀπειρεσίων πολὺ πλῆθος,
 Γαῖτοσε νῶε μόρον μόρον ὀφθαλμοῖσιν ὀρᾶσαι.
 Δεῖμ' ἔχε, καὶ κραδίην πάλλεν μέγα, κὴ τότε δ' ἀῆρ
 Βαῖον σφιλάμενος, ἐπεὶ κᾶμεν, ἥμασι πολλοῖσι
 Κόσμον ὅλον δίσωρ, τότε διελῶν, οἷα τε χλωρὸν
 Αἱματόσχη πάλω, μέγα τε πυραυγέα δίσον
 Δείξει κρημνῶτα. μόλις δ' εἶχον νῶε θαρσος.

- Καὶ τότε δὴ πελιλὺ οἶνον ἀπὸ νόσφι ποιήσας,
 Εὐδαλόν, ὄφρα γνῶ σὺν φρεσὶν, εἶποτε γαῖα
 Φαίνεται ἐπὶ σόβρῃ. ἢ δὲ πῆδρὺ γεοσι ναμῶσα,
 Γαῦτα πόρι πῆσασα, πάλιν τρέπει. ὅτε γὰρ ὕδαρ
 Ηρνοπάσαρ, μάλα γάρ τε πεπληρώσει τὰ ἔνασα.
 Αὐτὰρ ὅς ἡσυχάσας πάλιν ἤματα, πέμπε πέλασιν
 Αὔθις, ἵνα γνῶ εἶπὸρ ἐπαύσατο ὕδατα πόλλα,
 17 Ηδ' ἔφα πωτήεσσα, διέπματο. βῆ δ' ἐπὶ γαῖαν.
 Βακθὸν δ' ἀμπαύσασα δέμας νοτόβρῃ ἐπὶ γαίῃ,
 Αψ ἐπὶ νῶε πάλιν δέ τε ἤλυθε, κάρφος ἐλαίας
 Σῆμα φέρουσα μέγ' ἀγγελίης. θάρσος δ' ἔχε πάντας,
 Καὶ μέγα χάρμ' ὅτι γαῖαν ἐφελπίζεσθον ἀβρῆσαι.
 Καὶ τότε δὴ μετέπειτ' ἄλλον μελανόπῆδρον ὄρνιν,
 † Τάχος ἐξέπεμπε. ὃ δὲ πῆδρὺ γεοσι πεποισθῶς
 f. λαρνά- 18 Προφρονέως πέτατο. γαῖα δ' ἐλθὼν ἀπέμεινε.
 κος. Γνῶ δέ τε νῶε, ὅτι γαῖα πέλει ἄσορον ἔσσα.
 Αλλ' ὅτε δὴ ροθίοις ἐπὶ κύμασιν εὐθαλίαι εὐθα
 Ἀμβροσίη τέχνη ἐπὸνύχετο οἰσμασι πόντου,
 Ρήγνυμσὴν ὀλίγης ἐπὶ ἠῖνος ἐσηείχετο.
 Ἔσι δέ τις φρυγίης ἐπὶ ἠπέροιο μελαίνης,
 19 Ηλίβατορ τανύμηκες ὄρος, ἀφαράτ δὲ καλεῖται,
 Οτ' ἄρα σωθήσεσθαι ἐπὶ αὐτὸ πάντες ἐμελλον,
 20 Ἐρτῶτω. μεγάλη δὲ ποθὴ καταθύμιος ἦεν.
 Εὐθα φλέβες μεγάλα ποταμῶ μαρσύν πέφυκαρ.
 Τῶ δὲ κιβωτὸς ἐμεινον σὺ ὑψηλοῖο καρλίω
 Ληξάντων ὑδάτων, τότε δ' αὖ πάλιν ἔβρανόθι πρὸ

Vix posito, soli permisit abire columbae,
 Sciret ut an tellus usquam detecta patêret.
 Illa leui postquam lustravit cuncta uolatu,
 Alas fessa redit: nec enim deflexerat altum
 Aequor adhuc, quando repleuerat omnia late.
 Ille dies aliquot mansit, rursusq; columbam
 Eiecit, ut discat num uastum cesserit æquor.
 Illa leues pennas alternat, nactaq; terram
 Humentem, corpus paulum defessa quieuit:
 Post ad Noe redit, ramum frondentis oliuæ
 Ore ferens, terræ certissima signa repertæ.
 Hic cuncti pulso multum gaudere timore,
 Terram sperantes uisuros. ille deinde
 Continuò laxat uolucrum nigrantibus alis:
 Illa leues auras pennis uibrata secabat,
 Et terra inuenta, reditus secura, remansit.
 Tunc existere humum cognouit Noe propinquã.
 Hinc ubi diuinè trabs huc, illucq; natauit,
 Murmure cum rauco ponti iactata fluentis,
 Appulit exiguæ terræ, tandemq; quieuit.
 Assurgit Phrygiæ mons quidam in finibus atræ,
 Arduus, alta petens, Ararat quem nomine dicunt,
 Quòd fatale fuit illic euadere cunctis,
 Optataq; frui tandem, charaq; salute:
 Fluminis unde alti Marsyæ manat origo.
 Huius in excelsso postquam cessantibus undis
 Constitit arca iugo, tunc illi rursus ab alto

Ingens

Deus No-
am exire
iubet ex ar
ca.

Ingens immensi uox est audita Tonantis:

Noe fidelis, amans æqui, seruate periclis,

Egredere audenter, nec non cum coniuge nati,

Cumq; tribus nuribus, terramq; replete patentem,

Multiplici numero crescentes, iustitiamq;

Tradentes natis natorum, donec in omnes

Iudicium detur mortales: namq; subibunt

Iudicium cuncti: sic uox diuina locuta est.

Ille suo nihil addubitans exire cubili,

Ingreditur terram: nec non natiq; nurusq;

Et coniux, nec non serpentes, atq; uolucres,

Quadrupedum pecudūq; genus, tū cætera cuncta.

3 Noe igitur cunctos homines iustissimus inter,

Exijt octauus, uicenos cum bis, et unum

Compleset soles (Deus ipse uolebat) in undis.

Hinc noua progenies, hinc ætas aurea prima

Exorta est hominum, quæ uenit in ordine sexta,

Optima post homines natos, et nomine fertur

Cœlestis, quod eam curæ Deus unus habebit.

O æui sexti stirps prima, ô gaudia magna,

Quod sortita fui, postquam discrimina mortis

4 Effugi, iactata meo cum coniuge multum,

Necnon cum leuiris glosses, soceroq; socruq;

Nunc autem uarium florem laudabo futurum,

In saca ficus *

diuidet autem

Imperium regni tempus *

Sceptria

Θεασεσίν μεγάλοιο θεοῦ πάλιν ἰαχε φωνῆ
 Τοῖορ ἔπος· νῶε πεφυλαγμένε, τισὲ, δίπαιε,
 Θαρσαλέως ἐξέλθε σὺν ἡέσι τε λιὰν δάμαρτι,
 Καὶ νυμφαῖς Ἰρισαῖς, λιὰν πλήσατε γαῖαν ἄπασαν,
 Αὐξόμενοι, πληθυνόμενοι, τὰ δίπαια νέμοντες
 Ἀλλήλοισ γονεῶν γονεῶν, ἄχρισ εἰς κέρσιρ ἤξει
 Γὰρ γένος αὐθρώπων, ἐπεὶ κέρσις ἔσεται ἄπασιρ.
 Ως ἔφατ' ἀμβροσίη φωνῆ· νοβρῶς δὲ ἀπὸ κοίτης
 Ης ἀποθαρσήσας ἐπὶ γῆς, ἡοὶ δὲ σὺν αὐτῶ,
 Ηδὲ δάμαρ, νύμφαι τε, λιὰν ἔρπειτ' ἀ, λιὰν πετελιὰ,
 Τέτραπόδιωρ θηρῶν τε γένη, λιὰν τ' ἄλλ' ἅμα πάν-
 ῖα.

ὁ θεὸς τὸρ
 νῶε κελεύει
 ἐξελθεῖν ἐν
 Ἰῆς κιβωτῶ.

Καὶ τότε δὴ τοι νῶε δίκαιότατος ἀνθρώπων
 Ουλοοσ ἐξῆλθεν, δὲ εἰνοσι, λιὰν μίαν ἡῶ
 Γληρῶσας ὑδίατεσι, θεῶ μεγάλα διὰ βυλάς.
 Εὐθ' ἄνοιτις βιότοιο νέκ ἀνέτειλε γονέθλη,
 Χρυσείη πρώτη, ἡ τις πέλετ' ἐῦτη ἀρίστη,
 Εξ οὔ πρώτοπλαστος ἀνὴρ γένετ'· ὄνομα δὲ αὐτῆ
 Οὐρανίη, ὅτι πάντα θεῶ μεμελημένον ἔσται.
 Ω γονεῆς ἐῦτης πρώτορ γένος, ὦ μέγα χάρμα,
 Ης ἔλαχον μετέπειτ' ὅτε ἐκφυγορ αἰπὺρ ὄλεθρορ.
 Πολλὰ ἠλυθωνιῶσα σὺν ἐμῶ πόσα κὶ διαέρεσ-
 σιρ.

f. κλυθωνιῶ-
 σαισ' ἅμο
 ἐμῶ.

Η δὲ ἐνυρῶτ' ἐνυρῆ, ὁμονύμοις τε παθοῦσα.
 Ἀρτι δὲ ἀνήσω ἔσται πολυποίνιλον ἀνθος.
 Ερσάνη, σύνη, μεσάσει δὲ χρονοσ βασίλειον ἀρχῆρ,
 Σηκπῆρο.

Σηκπρόφορον λέξῃ, τρεῖς γὰρ βασιλεῖς μεγάθυμοι,
 Ἄνδρες λιπαρότατοι, μοῖρας δέ τε διλήσονται.
 Γουλυετῆ δ' ἄρξῃσι χρόνον, τὰ λιπαρὰ νέμοντες
 Ἄνδράσιρ οἷσι μέμλε τόνος, καὶ ἔργ' ἔρατεινὰ.
 Γαίῃ δ' αὖ κερποῖς ἐπαγάλλεται αὐτομάτοισι,
 Φυομένῃ πολλοῖσιρ ὑπὸρ τ' ἀχύσσα γενέθλη.
 Οἱ δέ τε τῆσυ τῆρες ἀγῆραιοι ἤματα πάντα
 Ἔσονται νόσφιρ νύσσιρ κρυβρῶρ μαλδράων.
 Θυήξονται, ὑπνω βεβολημένοι. ἔς δ' ἀχρόντας
 Εἰρ' αἰδέο μοῖς ἀπελύσονται, καὶ ἐπέσει
 Τιμῆρ ἔξῃσιρ, ἐπεὶ μακάρων γένος ἦσαν,
 Ολβιοὶ ἀνέρες, οἷς σαβαὼθ νόορ ἑσθλὸρ ἔδωκεν.
 Αὐτὰρ καὶ τῆσσιρ αἰεί συμφράσατο βυλάς.
 Ἀλλ' ἔστοι μάκαρας, καὶ εἰρ' αἰδέο μολῶντες,
 Ἔσονται. τότε δ' αὖ βαρὺ σιβαρὸρ μετέπειτα
 οἱ τιτῆνες. Δύτ' ἄρ' αὖ γένος ἄλλο χαμαιγενέων ἀνθρώπων,
 Τιτῆνων, ὁμοῖος δὲ τύπος ἐπὶ πάνσιρ ἕνασθον
 Εἶδος, καὶ μέγεθός τε φυῆ, φωνὴ δὲ μί' ἔσαι.
 Ως παρὸς ἐν πρώτης γενεῆς θεὸς ἐν στήθεσσιρ
 Ἐνθεῖο, ἀλλὰ καὶ αὐτοὶ ὑπὲρ βίον ἦτορ ἔχοντες,
 Ὑστατὰ βυλύσονται ἐπειγόμενοι πρὸς ὄλεθρον,
 Ἀντίβιον μαχέσασθαι ἐπ' ἔραινῶ ἀσδρόντι.
 Καὶ τότε δ' ὠκεανὸς μεγάλας ῥύσις ἔσειτ' ἐν αὐτοῖς,
 Μαινομένων ὑδάτων, ὁ μέγας σαβαὼθ ἢ χολωθείς
 Εἰρξεί κωλύων, ὅτι μὴ πατακλυσμὸν ὑπέσκη
 Ἀνθῖς ποιήσειρ, ἐπὶ ἀνθρώπων κεινοθύμης.
 Ἀλλ' ὅποταρ ὑδάτων πολλῶν ἀπὸ βρείσιον οἶσμα
 Κύματος

Sceptri ferum accipiet. nam tres iustissima reges
 Pectora magnanimi, diuisis partibus æquis
 Tempore longinquo regnabunt, iuraq; tradent
 Illis, queis studio labor est, laudandaq; facta.
 Terraq; sponte sua læto feret ubere fruges,
 Spicarumq; suos reditu saturabit alumnos.
 Non illi spacio canescent temporis ullo:
 Sed tristi semper morborum peste carentes,
 Oppressi somno decedent, inq; profunda
 Deuenient Acherontis, ubi nec honore carebunt:
 Quippe beatorum felix genus, optima quorum
 Mens fuerit dono Sabaoth, qui semper in omni .5
 Illis consilio dederit facienda secundus.
 Atq; hi fœlices, etiam cum cæperit illos
 Orcus, erunt. Hominum surget genus inde secundum,
 Ingens, horrendum, Titanum terrigenarum:
 Queis eadem facies, eadem natura, modusq;
 Corporis, & species, & uox erit omnibus una,
 Pectora qua primo Deus inspirauit ab ortu.
 Hi uerò (tantum præcordia uana tumbunt)
 Constituent tandem, properantes perdere sese,
 Illato bello stellatum inuadere cœlum.
 Tunc in eos undans insano gurgite magnus
 Effluet Oceanus. Sabaoth sed maximus illum
 Reprimet indignans: nec enim disperdere rursus
 Peruersos homines immisis sustinet undis.
 Sed postquam tumidos fluctus, rabiemq; citatam
 Vndarum

Titanes.

Vndarum huc illuc pressa disiecerit ira,
 Cumq; suis pontum conclusum finibus, intra
 Littoraq; & portus compresserit, oppositaq;
 Finierit terra magni vis Altitonantis:

De Iesu no
 mine.

Tunc ad mortales ueniet, mortalibus ipsis
 In terris similis, natus patris omnipotentis,
 Corpore uestitus. Vocales quatuor autem
 Fert, non uocalesq; duas, binum geniorum.
 Sed quæ sit numeri totius summa docebo.
 Namq; octo monadas, totidem decadas super ista,
 Atq; hecatontadas octo infidis significabit
 Humanis nomen: tu uerò mente teneto
 Aeterni natum Christum, summiq; parentis.
 Ille Dei legem complebit, non uiolabit,
 Per similem formam referens, & cuncta docebit.
 Illi libabunt aurum, myrrhamq; ferentes,
 Thusq; sacerdotes: hæc omnia namq; patrabit.

Ioannes Verum cum quædam uox per deserta locorum
 Baptista. Nuncia mortales ueniet, quæ clamet ad omnes,
 Ut rectos faciant calles, animosq; repurgent
 A uitijs, & aqua lustrentur corpora cuncta,
 Ut nunquam deinceps peccent in iura, renati:

Herodes. Barbarus & tandem saltatibus illaqueatus,
 Mercedi uocem hanc cæsam concedet iniquæ:
 Tunc erit indicium subito mortalibus agris,
 Cum lapis Aegypti felix seruatus ab oris

Iesus. Venerit: huic populus impinget Hebræus, & huius

Ductu

Κύματος ὀρνυμένου ἐπὶ ἄλλυδισ ἀλλοποιήσει,
 Οργῆς πᾶνεσθαι, εἰς ἄλλα τε βεβύθια πόντος
 Μέτρ' ὀλιγωθείη, λιμέσιρ λιὰι τραχέσιρ ἀντῆαις,
 Ἀμφὶ γαίην ὀρίσας ὁ μέγας θεὸς ὑψιπέραντος.

Δη τότε λιὰι μέγαλοιο θεῦ πᾶις ἀνθρώποισιν
 Ἥξει σαρκοφόρος, θνητοῖς ὁμοῖδ' ἔμενος ἐν γῆ,
 Τέσσαρ' ἀφ' ὧν ἔντα φέρει, τὰ δὲ ἄφωνα δὴν αὐτῷ
 Διοσῶρ ἀγγέλωρ, ἀριθμὸν δὲ ὅλον ἐξονομῶν.
 Οὐτῷ γὰρ μονάδας, τόσας θηανάδας ἐπὶ τέτοις,
 Ἡδ' ἑκατοντάδας οὐτῷ, ἀπιστοκόροις ἀνθρώποις
 Οὐνομα δηλώσει, σὺ δὲ ἐνὶ φρεσὶ σῆσι νόησον,
 Ἀθανάτοιο θεῦ χριστὸν πᾶιδ' ὑψίστοιο.

Αὐτὸς πληρώσει δὲ θεῦ νόμον, ἔκκαταλύσει,
 Ἀντίτυπον μίμημα φέρων, λιὰι πᾶντα διδάξει.
 Τύτῳ προσνομίονσ' ἰσθρῆις χρυσὸν προφέρουτες,
 Σμύρναρ, ἀτὰρ λίβανον, ἢ γὰρ τάδε πάντα ποιή-

Ἀλλ' ὀπόταρ φωνὴ τὶς ὀρημαίης διὰ χώρης (σει.
 Ἥξει, ἀπαγγέλλουσα βροτοῖς, λιὰι πᾶσι βοήσει,
 Εὐθείας ἀτραποὺς ποιησέμεν, ἡδ' ἀπέριψαι
 Ἐν κρᾶσις κακίας, λιὰι ὑδασι φωτίζεσθαι
 Γαῦ δέμας ἀνθρώπων, ἵνα γεννηθῶντες ἀνώθων,
 Μηκέτι μηδέμ ὅλως γέ παρεμβαίνωσι δικαίωρ,
 Τὴν δὲ αὖ βαρβαρόφρων πεπεδημένους ὀρχηθμοῖ-
 Ἐπιόψας δώσει μισθόν, τότε σῆμα βροτοῖσιν (σιν
 Ἐσαι ἐξαίφνης, ὀπόταρ πεφυλαγμένους ἤξει
 Ἐν γῆς αἰγύπιοιο καλὸς λίθος, ἐν δὲ ἄραι τύτῳ
 Λαὸς προσνόψαι ἐβραίων, ἔθνη δὲ ἀγροιώται

περὶ τῶ ὀνό-
 ματος ἰησοῦ.

22

ἰωάννης ὁ
 βαπτιστής.

ἠρώδης.

ὁ ἰησοῦς

ἐξ αἰγύπτου

ἐπανελ-

αὐτοῦ θῶρ.

Αὐτοῦ ὑφηνήσει, καὶ γὰρ θεὸν ὑψιμέδοντα
 Γνώσοντα διὰ τῶδε, ἀταρπητόν τ' ἐνὶ φάει,
 Δείξει γὰρ ζωὴν αἰώνιον ἀνθρώποισιν
 23 τὰ τοῦ χρισ-
 τῶς τῆς αἰῶνος.
 Ἐπληθοῖς, ἀνόμοις δὲ τὸ πῦρ αἰῶσιν ἐποίησει,
 Καὶ τότε δὴ νοσερὸς ἰήσεται, ἡδὲ ἐπιμώμους
 Γάτας, ὅσοι τῶν πῖσιν ἐνὶ ποιήσονται.
 Βλέψουσιν δὲ τυφλοὶ, ἀταρ βασιλίσσι τε χωλοὶ,
 Κωφοὶ τ' εἰσαίσοι, λαλήσοι δ' ἐλαλέοντες.
 Δαίμονας ἐξελάσει, νεκρῶν δ' ἐπανάστασις ἔσται.
 Κύματα περὶ σῶσει, καὶ ἐρημαίῳ ἐνὶ χώρῳ
 Ἐξ ἄρτων ἅμα πέντε καὶ ἑξήκοντα ἑκατάκιστον
 χιλιάδας πορέσει πέντε, τὰ δὲ λείψανα τῶν
 Δώδεκα πληρώσει νοφίνους, ἑξ ἑκατὸν ἑξήκοντα
 24 τῶν ἑκατῶν.
 Καὶ τότε δὲ Ἰσραὴλ μεμεθυσμένος ἔχει νοήσει,
 Οὐδέ μιν ἀνδρήσει μεμεθυσμένος ἔσται λεπτοῖς.
 Αλλ' ὅταν ἐβραίοις ἦεν χόλος ὑψίστοιο,
 Οἰστρομανῆς, καὶ τῶν ἐαυτῶν ἐξαφελῆται,
 Οὐρανίον ὅτι παῖδα θεῶν διεδηλήσαντο,
 Καὶ τότε δὴ πολέμους καὶ πῦρ ματα φαρμακώματα
 Ἰσραὴλ δώσει μουσικοῖς ἐνὶ χεῖρσι τῶν.
 Εἰς δὲ τὸ βροῦμα χολῆν, ἢ εἰς πότον ὄξος ἀκράτου,
 Δυσσεβέως δώσοις ἰακῶν βεβολημένοι οἰστρο,
 Στήθεα καὶ κρᾶσι, ἀταρ ὄμμασιν ἐν ἐσορῶντες,
 34 Τυφλότροποι ἀσπλάγγω, φοβρότροποι ἐρπυστήρων,
 Θερῶν ἰοβόλων βαρεῖ πεπεδημένοι ὑπνω.
 Αλλ' ὅταν ἐνπέλασεν χάρις, καὶ πάντα μετρήσῃ,
 καὶ

†Lactātius
legit,

ἰχθύεσι
δύοισι.

LegitLact.

eis ἐλπίδα
πολλῶν.

& infra lib.

8. legitur,

eis ἐλπίδα
λαῶν.

Ducta con
 Cognosce
 Acterna
 Electos
 Ille quidem
 Lactātius
 Incidit clau
 Infidelis mult
 Expellet fur
 Placabit
 Large panib
 Millia quinq
 Bis senos cor
 Et tunc Isra
 Non oculis c
 Hebraeos sed
 Conpetet ita
 Propter calid
 Offensum per
 Impinget colu
 Israel labio
 Apponent ei
 Pectora uo
 Nil oculis ip
 Talpis, angu
 Alpidis oppr
 Sed p...

Oracula.

67

Iesus
redux ex
Aegypto.

Christi mi-
racula.

Ductu conuenient gentes, per eumq; supremum
Cognoscent numenq; uiamq; in lumine rectam.
Aeternam uitam mortales namq; docebit
Electos, ignemq; malis feret omne per æuum.
Ille quidem morbis pressos sanabit, & omnes
Lesos, quotquot ei fident. cæciq; uidebunt:
Incedent claudi: surdis audire licebit:
Insolitas mutis dabitur formare loquelas.
Expellet furias: oppressi morte resurgent:
Placabit fluctus: in desertisq; locorum,
Large panibus ex quinis, & pisce marino,
Millia quinq; uirum satiabit, reliquiaq;
Bis senos cophinos implebunt uirginis almæ.
Et tunc Israel ebrius, non mente uidebit,
Non oculis cernet, non auribus audiet ipsi.
Hebræos sedenim summi lymphata Tonantis
Cum petet ira, fide sublata prorsus eorum,
Propter cœlestem, diuino semine cretum,
Offensum per eos puerum: tunc impius illi
Impinget colaphos, uirosa q; sputa scelestis
Israel labijs: neq; non & fellis amari
Apponent escam, potumq; inmitis aceti,
Pectora uesanis stimulis & corda subacti,
Nil oculis ipsi cernentes, & mage cæci
Talpis, angue magis metuendi, pestifera q;
Aspidis oppressi duroq; grauiq; ueterno.

Sed manibus passis cum mensus cuncta, coronã

e 2

De spia

De spinis tulerit, nec non latus eius arundo
 Fixerit acta manu, cuius causa tribus horis
 Nox tenebrosa die medio, monstrosa q̄; fiet:
 Tunc hominū generi magnum Solomonia signum
 Templā dabunt, Ditis cum tecta profunda subibit,
 Nunciet in uitam reditum quo morte peremptis.

Sed postquam triduo lucem repetiuerit, atq̄;
 Monstrarit somnum mortalibus, atq̄; docendo
 Cuncta illustrarit, cœlestia tecta subibit
 Nubibus inuectus, cum letum liquerit orbi
 Pactum Euangelij, cuius de nomine surget
 Flore nouo germen de gentibus, idq̄; regendum
 Magni lege: Soli ductores deinde futuri.
 Deinde genus uatum iam tandem desinit esse.
 Inde mala messem facient æstatis Hebræi,
 Atq̄; auri multum Romanis diripiet rex,
 Argentiq̄; dehinc existent altera regna
 Assidue, regnis pereuntibus usq̄;, prementq̄;
 Mortales. sed erit tunc magna ruina uirorum
 Illorum, quando fastum ingredientur iniquum.
 Cum dederint autem Solomonia templā ruinam,
 A'loricatis (quorum uox barbara lingua)
 Diruta, cum patria terra pellentur Hebræi
 Errantes, miserè uexati, farrāq̄; multo
 Miscébunt lolio: tunc tristes seditiones
 Versabunt homines omnes, urbesq̄; malorum
 Congeries coget sese deflere uicissim,

Propte-

καὶ φέφανορ φορέση τὸν ἀκαάνθινον, ἠδέ γε πλύν-

ρ.κν

Νήξωσι λιλάμοισιν ὄτου χάρειν ἐν τρισὶν ὥραις

Νὺξ ἔσαι σποτόεσσα πελώριος ἡμάτι μέσσω.

Καὶ τότε δὴ ναὸς σολομώνιος, ἀνθρώποισιν

Σῆμα μέγ' ἐντέλεσει, ὅπότερ αἰδωνέος οἴνον

Βήσεται ἀγγελέωρ ἐπ' ἀνάστασιν τεθνεῶσιν.

Αὐτὰρ ἐπὴν ἔλθῃ τρισὶν ἡμασιν ἐς φάος αὐθις,

Καὶ δείξει θνητοῖσιν ὕπνον, καὶ πάντα διδάξῃ,

Εὐνεφέλαις ἐπιβάς εἰς ὕραν ὄϊνον ὀδύσει,

Καλλίψας νόσῳ συναγγελίης † διάδημα.

Τὸ καὶ ἐπωνυμίη βλασφῶς νέος ἀνθήσειεν,

Εξ ἰθνῶν μέγαλοιο νόμῳ παθοδηγηθέντες,

Ἀλλά γε καὶ μετὰ ταῦτα σόλοι παθοδηγοὶ ἔσονται,

Καὶ τότε δὴ παῦσις ἔσαι μετέπειτα προφητῶν.

Εὐθενδὶ ἑβραῖοι τὸ καπὸν θέρος ἀμήσωνται,

Πολλὸν δ' αὖ χρυσόν τε καὶ ἀργυρον ἐξαλαπάξει

† Ῥωμαίοις βασιλεὺς. μετὰ δ' αὖ βασιλίηδες ἄλλοι f. Ῥωμαῖος.

Συνεχέως ἔσονται ἀπολυμνῶν βασιλειῶν, (νοῖς

καὶ θλίψῃσι βροτῶν. μέγα δ' ἔσεται ἀνδράσι κεί-

ντῶμι ὅταν ἀφξωνται ὑπὸ ρηφανίης ἀδίνοιο.

Ἀλλ' ὅπότερ ναὸς σολομώνιος ἐν χθρσὶ δία

Καππεσεῖται, βληθεὶς ὑπ' ἀνδρῶν βαρβαροφῶνων,

Χαλκιοθωρήνων, ἑβραῖοι δ' ἀπὸ γῆς ἐλάσσονται,

Γλαζόμενοι, ἡβραῖζόμενοι, πολλὸν δέ τοι αἶραρ

Εὐσίτω μίξῃσι, καπὴν θάσις ἔσαι ἅπασιν

Ἀνδράσιν, αἱ δὲ πόλεις ὑβρίζοναι παρ' ἑνάστα

f. διὰ θη-
μα.

Αλλήλας κλαύσυστιν, ἐπεὶ κακῶν ἤλιτον ἔργον
 Δεξάμεναι μέγαλοιο θεῶ χόλον ἐν κόλποισι.

ΠΕΡΙ ΕΛΛΗΝΩΝ, ΚΑΙ ΠΕΡΙ ΘΕΟΥ,
 καὶ περὶ ἀγίων, καὶ περὶ κρίσεως.

ΗΜΟΣ ἡ κατέπαυσε θεὸς πολυπαύσοφον ὠλήν,
 Πολλὰ λίσσασμένης, καὶ μοι πάλιν ἐρστήθεοσι
 Ἐνθετο θεασεσίωρ ἐπέωρ πολυγυθῆα φωνήν,
 Γαῦν δέμας ἐμπληχθεῖσα τάδε αἰώμ'. ὅτε γὰρ οἶδα
 Ὅτι λέγω, πέλεται ἡ θεὸς τὰ ἕνασ' ἀγορσύνει.
 Ἀλλ' ὁπότερ ἐπὶ γῆς σεισμοὶ, μαλδροῖτε κόραυνοὶ,
 Βρονταί τ' ἀσεροπαί τε, γῆς ὄρυσίβη
 Καὶ μαίνη θώωρ τε λύκωρ, ἀνδρουτασίαι τε,
 Καὶ φθοραὶ ἀνθρώπων, ἢ καὶ βοῶν μυκωμένων,
 Τετραπόδωρ καὶ πτεροῦν τε καὶ ἕρηνωρ ταλαέργωρ,
 Ἡδ' αἰγῶν, οἰῶν τε· ἔπειτα δὲ χέρσος ἀφῆρα
 Πολλὴ καλειφθεῖσα γονήσῃται ἐξ ἀμελείας,
 Καὶ κερποὶ λείψυσιν, ἐλσυσθ ὄροπρασία δὲ ἔσται
 Γλαίφοις ἐν μερότεοσι, καὶ τ' ἰόροσυλία ναῶν,
 Δὴ τότε καὶ γονεὴ δεινάτη μετὰ ταῦτα φανέται
 Ἀνθρώπων, ὁπότερ σεισίχθωρ ἀσδροπυτής
 Εἰδῶλωρ ζῆλον θραύσει, λαόρ τε τινάξει,
 Ρώμης ἐπ' ἀλόφοιο. μέγας δὲ τε πλῆτος ὀλεῖται,
 Δυσόμενος περὶ πολλῶν ὑπὸ φλογὸς ὑφαίσοιο.
 Καὶ τότε δὲ ἡματόεσσαι ἀπ' ἕρανίβη καταβάσαι.
 Ἀντὰρ κόσμος ὅλος τε ἀπειρεσίωρ ἀνθρώπων
 Ἀλλήλας καὶ εἰνυσι μεμλωότες, ἐν δὲ κηδοιμῶ

f. ἰόροσυ-
 λία